

נְסִיק יתהון מאַרע גְלוּתָא.

רבי אבא אמר, מְהֵבָא (ישעיה טו) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אַחֲיֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לֵה'. צְבִי לְמִימְרֵי, פֶּד יְהֵא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּדִינָא בְּמַצְרָאֵי, בְּעַדְנָא הֵהִיא יִיתוֹן כָּל עַמְמֵינָא מִנְחָה, פֶּד שְׁמַעוּ שְׁמוּעָה דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הִיְינוּ (ישעיה ב) וְנָהְרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם.

תַּנְא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עֲתִיד קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְמִיעֶבֶד לְכָל זַכָּאָה וְזַכָּאָה, חוּפָּה בִירוּשָׁלַם, (ירמיה טז) קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמָחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כְּלָה, פֶּד תִּיתוּב מְטְרוּנִיתָא לְמַלְפָּא, וְעֵבִיד לָהּ אַרוּסִין, הֵדָא הוּא דְכַתִּיב, (שיר השירים ג) צְאֲנָה וּרְאִינָה וְגו' בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וּבְיוֹם שְׁמַחַת לְבוֹ. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ זֶה מִתַּן תּוֹרָה, וּבְיוֹם שְׁמַחַת לְבוֹ זֶה בְּנֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׂיַבְנָה בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ:

וּמוֹלְדֵתְךָ אֲשֶׁר הוֹלְדֵת אַחֲרֵיהֶם לָךְ יְהִיו, דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, לְאַבְהָן דְּאִינוּן רְתִיכִין, תְּהֵא שְׁמַהֲתַהוֹן בְּרַזָּא דְאַתְיִילִידוֹ לְבַתְרֵי דְנָן, עַל שְׁמָא דְאַחִיהוֹן יְהוֹן מְקַרְיָבִין בְּאַחְסָנָא דְלַהוֹן.

תַּנְא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּמוֹלְדֵתְךָ, דָּא יְרוּשָׁלַם דְלַתַּתָּא, (ויקרא יח) מוֹלְדֵת בֵּית בְּפִרְשַׁת עֲרִיּוֹת, יְרוּשָׁלַם לְתַתָּא, גּוּבְרִין דְאַתְיִילִידוֹ דָּא יְרוּשָׁלַם, בְּתַר דְנָא, דִּיתוּבוּן עַלְמָא לְמַאֲרֵי שְׁמִיא בִירוּשָׁלַם, פֶּד גִּיּוּרִין לָא אַתְקֵרוּן אֱלָא עַל שְׁמָהּ, דִּהוּא בַר יִשְׂרָאֵל, וְלָא יתְקֵרוּן פֶּד אַבְהַתְהוֹן, גִּיּוּרָא מְקַפּוּטְקֵינָא, אֱלָא בְהָא יִשְׂרָאֵל.

רַךְ יְהִיו, צְבִי לְמִימְרֵי, עַל שְׁמִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל יתְקֵרוּן, עַל שֵׁם אַחִיהוֹן יְקֵרָאוּ בְּנַחֲלָתָם, וְכַד יתוּבוּן לָא יתְחַסְנוּן אֵלִין עִם יִשְׂרָאֵל בְּאַרְעָא, וְיִסַּב כָּל שְׂבָטָא וְשְׂבָטָא, דִּידִיָּה

מִמְצָרִים מִלְעֲשׂוֹת דִּין, נַעֲלָה אוֹתָם מֵאַרְץ גְלוּתָם.

רבי אבא אמר, מְכַאֵן (ישעיה טו) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אַחֲיֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לֵה'. רוּצָה לוֹמַר, כְּשִׁיְהִיָּה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּדִין בְּמַצְרָים, בְּאוֹתוֹ זְמַן יְבִיאוּ כָּל הָעַמִּים מִנְחָה כְּשִׁישְׁמַעוּ שְׁמוּעָה שֶׁל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הִיְנוּ (שם ב) וְנָהְרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם.

שְׁנֵינוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עֲתִיד הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְעֲשׂוֹת לְכָל צְדִיק וְצְדִיק חֲפָה בִירוּשָׁלַם, (ירמיה טז) קוֹל שְׁשׁוֹן וְקוֹל שְׁמָחָה קוֹל חֲתָן וְקוֹל כְּלָה, כְּשִׁתְּשׁוּב הַמִּלְכָּה לְמַלְךָ וְיַעֲשֶׂה לָהּ אַרוּסִין. זֶהוּ שְׁכַתוּב (שיר ג) צְאִינָה וּרְאִינָה וְגו' בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ וּבְיוֹם שְׁמַחַת לְבוֹ. בְּיוֹם חֲתוּנָתוֹ - זֶה מִתַּן תּוֹרָה. וּבְיוֹם שְׁמַחַת לְבוֹ - זֶה בְּנֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שְׂיַבְנָה בְּמַהֲרָה בְיָמֵינוּ.

וּמוֹלְדֵתְךָ אֲשֶׁר הוֹלְדֵת אַחֲרֵיהֶם לָךְ יְהִיו, זֶה יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, לְאַבּוֹת שֶׁהֵם מְרַכְבוֹת יְהִיו שְׁמוֹתֵיהֶם בְּסוּד שְׁנוּלְדוֹ לְאַחַר מִכָּן, עַל שֵׁם שְׁאַחִיהֶם יְהִיו מְקַרְיָבִים בִּירְשָׁה שְׁלֵהֶם.

רַמְדֵנוּ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, וּמוֹלְדֵתְךָ - זֶה יְרוּשָׁלַם שֶׁל מַטָּה, (ויקרא יח) מוֹלְדֵת בֵּית, בְּפִרְשַׁת עֲרִיּוֹת. יְרוּשָׁלַם לְמַטָּה. גְּבָרִים שְׁנוּלְדוֹ זֶה יְרוּשָׁלַם. אַחַר זֶה שְׂיִשׁוּבוּ הָעוֹלָם לְרַבּוֹן הַשָּׁמַיִם בִּירוּשָׁלַם, כְּשִׁתְּגִירוֹ לֹא נִקְרָאוּ אֱלָא עַל שְׁמָם, שֶׁהוּא בֶן יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִקְרָאוּ כְּמוֹ שְׂאַבּוֹתֵיהֶם, גַּר מְקַפּוּטְקֵינָא, אֱלָא בְּזֶה יִשְׂרָאֵל.

רַךְ יְהִיו - צְרִיךְ לוֹמַר עַל שֵׁם יִשְׂרָאֵל הֵם יִקְרָאוּ, עַל שֵׁם אַחִיהֶם יִקְרָאוּ בְּנַחֲלָתָם, וְכְשִׁישׁוּבוּ לֹא יִקְבְּלוּ יְרֵשָׁה אֵלּוּ עִם יִשְׂרָאֵל בְּאַרְץ, וְיִטַּל כָּל שְׂבָט וְשְׂבָט אֶת שְׁלוֹ, וְהֵאָנְשִׁים

וגוברין מנהוין, כל חדא לפום מנניניה. ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בדרף וגו', רבי אבא פתח, (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע וגו', מה כתוב בתריה, כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שחר לפעולתך וגו' ושבו בנים לגבולם, לא אמר וישובו, אלא ושבו, כבר שבו.

תא חזי, אמר רבי אלעזר, בשעתא דיהא דינא על טורא, תתעטר מטרוניתא על טורא, והיא סברת דבניהון אבדין בדינא, ורזא (ישעיה נד) רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי וגו'. תנא, סגין יהון בני כרסייא מן דידה. הךא הוא דכתיב, פי רבים בני שוממה מבני בעולה, תיתוב מטרוניתא לבעלה, (זכריה יד) פיום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.

מן קדמת דנא, תימא מטרוניתא לקדשא בריף הוא, בנניא דילי אן. יימא לה, בדינא. היא תסבר דאבדין בדינא, ובכה על דינא לבניא דידה, פי ארי סגי אית לה למיסב מני בדלהון, דהות עמהון, והא תבו מארעא דשנאה.

וכי לא הוה ידע יוסף דמתה אמיה, תמן הוה עמה פד מתה. אלא יאמר ישראל עלאה, פד גיתי מפורקניהון דישראל, תתער מטרוניתא, ותתער פנסת ישראל, ותגח קרבא עם עפמין, וימותון מנהון, ויתקרבון בזעיר למיתי ארעא. יימר לה קדשא בריף הוא, פד היא בכה. לא תדחלי, אגרא להון בנניא דמיתן על שמי, אחרנין הא תבו, אינון יתובון לחיי מיתניא.

מתה עלי רחל, מתה על ייחוד שמא דקודשא בריף הוא, ועל דא אתמר בעוד כברת ארץ לבא, דמיתו על ייחוד שמא

ממנו, כל אחד לפי מנינו. ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל בדרף וגו'. רבי אבא פתח, (ירמיה לא) כה אמר ה' קול ברמה נשמע וגו'. מה כתוב אחריו? כה אמר ה' מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה פי יש שחר לפעולתך וגו' ושבו בנים לגבולם. לא אמר וישובו, אלא ושבו, כבר שבו.

בא ראה, אמר רבי אלעזר, בשעה שיהיה דין על הקר, תתעטר הגבירה על הקר, והיא סבורה שבניהם אובדים בדין, וסוד - (ישעיה נד) רני עקרה לא ילדה פצחי רנה וצהלי וגו'. למדנו, רבים יהיו בני הפסא משלה, זהו שכתוב פי רבים בני שוממה מבני בעולה. תשוב הגבירה לבעלה, (זכריה יד) פיום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. מקדם לכן תאמר הגבירה לקדוש-ברוך-הוא, איפה הבנים שלי? הוא יאמר לה, הם בדין. היא תחשב שהם אובדים בדין, ובוכה על הדין של בניה, פי הרי הרבה יש לה לקחת ממני בשלהם, שהיתה עמם, והרי שבו מארץ אויב.

וכי לא היה יודע שאמו מתה? שם היה עמה פד מתה. אלא יאמר ישראל העליון, כשתבא גאלת ישראל, תתעורר הגבירה, ותתעורר פנסת ישראל ותערך קרב עם העמים, וימותו מהם, ויתקרבו פמעט לבא ארצה. יאמר לה הקדוש ברוך הוא, כשהיא בוכה: אל תפחדי, יש שחר לבנים שמתו על שמי, האחרים הרי שבו, אלו ישובו לתחיית המתים.

מתה עלי רחל. מתה על יחוד שמו של הקדוש ברוך הוא. ולכן נאמר בעוד כברת ארץ לבא, שמתו על יחוד שמו של הקדוש